

TUUSULA

Laitumet ja eläimet kuntien viheralueilla

Kunnanpuutarhuri Riitta Kalliokoski 15.3.2022

Miksi lähdimme laiduntamaan?

- Avoimia niittyjä ja puistoisia hakamaita on menneinä vuosikymmeninä perinteisesti hoidettu laiduntamalla. Tuusulan jokilaakso ja Mikkolanpuisto ovat olleet 1950-luvulla avointa kulttuurimaisemaa.
- Laidunnuksella ylläpidetään kulttuurimaisemaa
- Maisemanhoito ja pitäminen avoimena
- Luonnonmonimuotoisuus

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Laitumet- yhteensä 15,1 ha

Laidunalueen arvot ja hoidon tavoitteet

	Arvot	Hoidon tavoitteet
Tuusulan jokilaakso	Alueella pesii noin 30 lintulajia mm. viherpeippo ja mustapääkerttu. Alueen arvokkaat niityt, lehtometsä ja jokilaakso muodostavat luonnoltaan, maisemaltaan ja virkistysarvoltaan arvokkaan kokonaisuuden.	Ylläpitää ja palauttaa alueen perinteistä kulttuurimaisemaa Lisätä alueen luonnon monimuotoisuutta kasvillisuuden, hyönteisten, linnuston ja lahopuun muodossa. Lisätä virkistyskäyttöä ja tarjota elämyksiä asukkaille Tarjota tutustumiskohde ympäristökasvatukseen käyttöön
Anttilanranta	Laidun on Natura alueella. Alue on valtakunnallisesti arvokas lintuvesi, jossa pesii useita lintudirektiivin lajeja.	Maiseman avoimuuden lisääminen Tuoda alueelle avointa laidunta mm. kahlaajia varten
Kotorannanpuiston laidunalue	Sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla RKY-alueella. Laidunalueilla on kosteita runsasravinteisia rantalehtoja ja metsäluhtia, jotka ovat uhanalaisia vaarantuneita luontotyyppejä.	Avoimuuden lisääminen ja kulttuurimaiseman hoito
Rykmentinpuiston laidunalue	Kohde sijaitsee uuden asutusalueen vieressä ja monipuolisen rakennetun puiston yhteydessä	Virkistysarvojen parantaminen Viheralueiden rakentamisen ja hoidon kustannukset

Miten pääsitte alkuun?

- Kunnassa kartoitettiin mahdolliset laidunalueet
- Pro Agria Etelä-Suomesta tilattiin hoitosuunnitelmat laidunalueille vuosille 2020-2024
- Kilpailutettiin rakennusmateriaalit
- Etsittiin sopimuskumppanit
- Laidunalueiden rakentaminen alkoi omana työnä
- Lampaat on kerennyt laiduntamaan kaksi kesää

Rakentaminen

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Miten on sujunut?

- Suomen luonnonpäivänä laidunkävely
- Lammasaitauksista on tullut hyvää palautetta
- Käytetty kaksi talvea lammasaitauksia "koirapuistona"
- Haasteena ihmisten kulun rajoittaminen laidunnusaikana
- Osa alueista ollut ennen metsästysseurojen käytössä-> yhteensovittaminen

Jatkossa

- Hoitotoimet jatkuu alueilla suunnitelmien mukaan
- Lampaat hoitaa loput
- Haasteena löytää hyviä sopimuskuppaneita karjanlaidunnuksen

Tuusulanjokilaakson laidunalue

Tuusulanjokilaakso on Tuusulanjärven ja Vantaanjoen välinen kokonaisuuksien jokilaakso, jonka keskellä virtaa Tuusulanjoki. Laidunalue on entistä maatalousmaata ja Tuusulan kunnan omistama. Avoimet niityt, jokilaakso ja lähimetsä muodostavat arvokkaan luonnonperintön ja maaseutualueen monimuotoisen kokonaisuuden.

Alueen kasvillisuutta ovat muun muassa korppesteikka, rummilohi, rumpipuntarpää, messangervo, rottovirna-juuri, vuohenpössi, maittohorma, vadelma ja karhunputki. Metsänuomassa kasvavilla silvällä kasvaa kokea, ruokikuulumikkää ja mettäkastikkaa. Puulajistoon kuuluu koivua, haapa, hammaleppää ja tuomea. Alueella on tavattavissa myös haitaisia vierolajeja, jättipöytä.

Hoidon tavoitteena on pitää viljelyhistorian omaavan kulttuurimaiseman säilyttämisen ja palauttamisen. Oikein mitoitellun laidunnuksen myötä alueen maaperä köyhtyy vähitellen ja perinteiset niityt saavat lisää elinvoimaa. Yhtenä hoidon tavoitteena on myös vierokasien torjunta. Laidunus on erinomainen tapa hävittää jättipöytä, sillä lampaat syövät sitä mielellään.

Lammasetilat
Lampaat toimivat Tuusulanjokilaakossa maisemanhoitajina. Lampaat ovat rotutaan suomenlampaista ja kalliinlammasta. Lammien kokoonpääro saattaa muuttua kesän aikana.

Laidunus on järjestetty Lammaskallion tilan ja Tuusulan kunnan yhteistyönä.

Verkkoaidan takana on sähköpaimen.

LAMPAITA EI SAA SYÖTTÄÄ EIKÄ KOIRIA SAA PÄÄSTÄÄ LAMMASAITAUKSEEN!

Tuusula

Tuusulanjokilaakson Laidunalue
50°23'48" N, 25°50'42" E
Yleinen hätänumero 112
Emergency number 112
p. 09 8723 3970 (Tuusinfo)
www.tuusula.fi

Yhteystiedot:
Lammaskallion tila
Marjo Paakkio
marjo.paakkio@ovalahituote.fi
www.ovalahituote.fi
040 547 7273

TUUSULA

Elämisen taidetta.